

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/25/2018
Identifikačné číslo spisu: 1014200317
Dátum vydania rozhodnutia: 30.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1014200317.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: V. D.M. Y., bytom G.U. Č.. XXXX/X, C., zastúpeného JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom so sídlom Sibírska č. 4, Bratislava, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. januára 2014 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09. januára 2015 o nároku na starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05. júna 2018, č. k. 10Sd/31/2014-91, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05. júna 2018, č. k. 10Sd/31/2014-91 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo dňa 05.06.2018, č. k. 10Sd/31/2014-91, potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.01.2014 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.01.2015 (ďalej aj len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým podľa § 65, § 274, § 82 a § 114 zákona č. 461/2003 Z. z. (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) navrhovateľovi od 14.06.2010 priznala starobný dôchodok v sume 230,20 € mesačne. Účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 26.06.2013 požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od 14.06.2010. Taktiež mal z rozhodnutia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (ďalej aj len „VÚSZ“) preukázané, že navrhovateľovi bol podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) od 01.04.2014 priznaný výsluhový dôchodok, pričom podľa potvrdenia VÚSZ ako doba služby vojaka z povolania mu v I. kategórii funkcií bola zhodnotená nielen doba od 18.07.1975 do 31.12.1999, ale aj doba základnej vojenskej služby od 01.08.1971 do 31.07.1973 a doba ďalšej vojenskej služby od 01.08.1973 do 17.07.1975 a že službu vojaka z povolania navrhovateľ získal v rozsahu 32 ukončených rokov a dôchodkový vek podľa § 65 ods. 2 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. dosiahol dovŕšením veku 55 rokov. Celkovo, vrátane doby služby, získal dobu poistenia v rozsahu 39 rokov a 143 dní.

V súvislosti s námietkou navrhovateľa voči kráteniu (teoretickej výšky) jeho starobného dôchodku podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128), krajský súd poukázal na ustálenú judikatúru, napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžso/138/2011 a sp. zn. 9So/214/2008 a z dôvodu, že výsluhový dôchodok je tiež dávkou v starobe, toto krátenie považoval za súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že krajský súd sa nezaoberal jeho základným argumentom, že pri krátení podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 odporkyňa do čitateľa zlomku vložiť hodnotu 15 rokov, a to z dôvodu, že do doby služby mu bolo obdobie výkonu činnosti pilota hodnotené zvýhodnene, dvojnásobným zápočtom v súlade s § 59 zákona (č. 328/2002 Z. z. - poznámka odvolacieho súdu) a podľa § 86 vyhl. č. 128/1975 Zb..

Taktiež namietol, že mu nebola správne zhodnotená doba služby v I. kategórii funkcií, a to tak z dôvodu, že nebola pre výšku starobného dôchodku hodnotená v tejto kategórii aj doba služby pred 18. rokom veku, ako aj z dôvodu, že hoci výkon aktívnej služby vojaka z povolania navrhovateľ začal už dňom 01.08.1971, v I. kategórii funkcií mu mala byť zhodnotená doba štúdia na Vojenskej strednej odbornej škole leteckej aj v 1. a 2.ročníku, teda aj v období od 01.09.1969 do 31.07.1971, ktorú je podľa jeho názoru potrebné hodnotiť podľa § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. ako prípravu na budúci výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách.

Navrhovateľ z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, obe rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žiadal, aby mu bola priznaná náhrada trov konania pred krajským a odvolacím súdom v celkovej sume 505,46 €.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Poukázala na to, že podľa vyjadrenia Ministerstva obrany SR sa doba štúdia v 1. a 2. ročníku vojenskej strednej školy hodnotí v III. pracovnej kategórii - činnosť, ktorú títo žiaci vykonávali pred nástupom na základnú vojenskú službu, nebola výkonom vojenskej služby.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Profesionálni vojaci (vojaci z povolania) majú za stanovených podmienok nárok na dávky výsluhového zabezpečenia podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov. V zmysle § 115 ods. 1 tohto zákona potrebnú evidenciu na účely sociálneho zabezpečenia od vzniku účasti na sociálnom zabezpečení po celé obdobie, počas ktorého táto účasť trvá vedú služobný úrad, služobný orgán, útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia.

Podľa „Výkazu dob a kategórií funkcií (pracovních kategórií) rozhodných pro realizaci kádrových opatření, a prosociální zabezpečení“, potvrdeného VÚSZ, mal navrhovateľ dobu od 01.09.1969 do 31.07.1971 vykázanú ako štúdium na vojenskej škole, ako doba vojenskej služby do 18. roku veku bola vykázaná doba základnej služby na vojenskej škole až od 01.08.1971 do 12.04.1972 a od 18. roku veku doba od 13.04.1972 do 31.07.1973, ako doba ďalšej služby obdobie od 01.08.1973 do 17.07.1975 a od 18.07.1975 do 31.03.2004. V I. kategórii funkcií má vykázanú iba dobu od 13.04.1972.

Zvýhodnene započítanú dobu činnosti pilota má vykázanú od 01.08.1973 do 30.06.2002 a od 01.03.2003 do 31.03.2004.

V zhode s uvedenými údajmi navrhovateľ v žiadosti z 18.02.2004 o výsluhový dôchodok žiadal o priznanie tejto dávky vzhľadom na trvanie vojenskej služby, rozhodnej na vznik nároku a výšku výsluhového dôchodku.

Podľa rozhodnutia č. XXXXXXXXXXXXXXXX/6-VÚSZ/DO 1 zo dňa 26.05.2004 navrhovateľovi bol od 01.04.2004 priznaný výsluhový dôchodok za 32 ukončených rokov služby od 01.08.1971 do 31.03.2004.

Podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa bola povinná vychádzať z údajov o dobách služby a jej zaradení do príslušnej kategórie funkcií, ktoré jej VÚSZ poskytol z jeho evidencie. Navrhovateľ sám ničím nespochybnil správnosť hodnotenia dôb jeho vojenskej služby. Odvolací súd zdôrazňuje, že na účely sociálneho zabezpečenia v rezorte obrany vedú evidenciu organizačné zložky uvedené v § 115 zákona č. 328/2002 Z. z..

Podľa § 96 ods. 3 zákona č. 101/1964 Zb., účinného v čase štúdia navrhovateľa, ministri národnej obrany a vnútra ustanovia, ktoré druhy služieb sa hodnotia ako doby zamestnania III. pracovnej kategórie.

Podľa § 130 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. ministri obrany, vnútra a spravodlivosti Slovenskej republiky môžu vo svojej pôsobnosti stanoviť, ktoré funkcie sa zaraďujú do I. kategórie (funkcií) a ako sa zaradenie vykonáva. Pritom môžu stanoviť, v akom rozsahu sa započítava doba služby výkonného letca a doba výkonu funkcií osobitnej povahy alebo osobitného stupňa nebezpečnosti do doby zamestnania.

Podľa § 130 ods. 3 veta za bodkočiarku zákona č. 100/1988 Zb. služba vykonávaná od 01.01.1965 do 31.12.1999 sa zaraďuje do I. alebo II. kategórie funkcií.

Podľa Prílohy č. 3 ods. 1 Nariadenia náčelníka generálneho štábu Československej ľudovej armády č. 11 z 02.08.1985 (ďalej len „nariadenie“) s názvom „Zásady pre vykazovanie základnej (náhradnej) služby poslucháčov (žiakov) vojenských škôl z radov občianskej mládeže“, poslucháči (žiaci) vojenských škôl do dovŕšenia veku 17 rokov boli vo vojenských školách vedení ako chovanci a doba štúdia sa im započítava do nástupu vojenskej činnnej služby ako doba potrebná k príprave na povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky [§ 10 ods. 1 písm. d/ zákona č. 121/1975 Zb.], t. j. v III. pracovnej kategórii.

Počas štúdia na vojenskej strednej odbornej škole v rokoch 1968 až 1972 sa podľa nariadenia základná vojenská služba vykonávala v 3. a 4. ročníku a zápočet služby sa vykonal tak, že sa odo dňa vyradenia zo školy (v danom prípade od 31.07.1973) odpočíta 24 mesiacov. Základná vojenská služba bola teda navrhovateľovi započítaná od 01.08.1971 do 31.07.1973 v súlade s uvedeným nariadením.

Aj vzhľadom na uvedené je požiadavka navrhovateľa na hodnotenie doby štúdia v I. kategórii funkcií pred 17. rokom veku nedôvodná.

Za dôvodnú však odvolací súd považoval námietku navrhovateľa, že krajský súd sa dostatočne nevysporiadal s jeho námietkou voči spôsobu krátenia jeho starobného dôchodku podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, keď vzhľadom na zvýhodnený, dvojnásobný zápočet doby činnosti vojenského letca (pilota) sa navrhovateľ domáha, aby odporkyňa pri krátení starobného dôchodku nevychádzala z doby 30 rokov služby, ale iba z doby 15 rokov služby.

Taktiež sa krajský súd nevysporiadal s námietkou navrhovateľa, aby mu pre výšku dôchodku bola do I. kategórie funkcií hodnotená aj doba výkonu služby pred 18. rokom veku, teda aj doba od 01.08.1971 do

12.04.1972. Odvolací súd upriamuje v tejto súvislosti pozornosť krajského súdu na ustanovenie § 18 ods. 1 a 2 zákona č. 121/1975 Zb., resp. § 22 ods. 2 a 3 zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 170 tohto zákona.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP.

V ďalšom konaní sa krajský súd vysporiada so všetkými relevantnými námietkami navrhovateľa, zistí, či navrhovateľ trvá aj na námietke proti výške odporkyňou vykázaného osobného mzdového bodu v rokoch 1993 a 1994, ktorú uviedol v návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne, a nové rozhodnutie vo veci riadne odôvodní. Súčasne znovu rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e príпустný opravný prostriedok.